

© Ολγα Κεφαλογιάννη
Υπουργός Τουρισμού

Η στρατηγική μας διαμορφώνει έναν τουρισμό υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικότητας

■ **Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ** διανύει μια περίοδο ιστορικά υψηλών επιδόσεων, με τα στοιχεία να δείχνουν ότι το 2024 θα κλείσει ως το νέο έτος αναφοράς για τα τουριστικά μεγέθη, πάνω και από τα επίπεδα του 2023. Η σημαντική αύξηση στα έσοδα και στην ταξιδιωτική κίνηση επιβεβαιώνει τη θέση που κατέχει η χώρα μας μεταξύ των κορυφαίων ταξιδιωτικών προορισμών παγκοσμίως. Ήδη τα μηνύματα για το 2025 είναι επίσης ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Ωστόσο, δεν επαναπαυόμαστε στις επιτυχίες. Στόχος μας είναι η ποιοτική ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού, με γνώμονα τη βιωσιμότητα των προορισμών και του τουριστικού προϊόντος. Μια ανάπτυξη η οποία θα διασφαλίζει την ισορροπία ανάμεσα στην οικονομική πρόοδο και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Η στρατηγική μας επικεντρώνεται στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών μας, στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τους προορισμούς και τις επιχειρήσεις και στην ανάδειξη ταξιδιωτικών εμπειριών που προωθούν τον τουρισμό σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Για τη θεσμική θωράκιση του τουρισμού, παρεμβαίνουμε, όπου χρειάζεται, με ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις. Με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας της φιλοξενίας, εισάγουμε, με το νέο μας νομοσχέδιο, πλαίσιο για τη ρύθμιση της οικονομίας των βραχυχρόνιων μισθώσεων ακινήτων. Θεσπίζουμε, λοιπόν, για πρώτη φορά, λειτουργικές προδιαγραφές και προδιαγραφές ασφαλείας για τους διαμένοντες στα ακίνητα αυτά. Ταυτόχρονα, προωθούμε ένα καινοτόμο σύστημα κατάταξης των καταλυμάτων βάσει της περιβαλλοντικής τους απόδοσης, πρωτοποριακό σε παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, υψηλή προτεραιότητα παραμένει η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού με τον εμπλουτισμό της τουριστικής προσφοράς. Με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, χρηματοδοτούμε έργα για την αναβάθμιση υποδομών, όπως τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, ορειβατικά καταφύγια και εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού. Με ένα ακόμα έργο προωθούμε τον αγροτουρισμό και τη γαστρονομία, μέσω της δημιουργίας ενός Εθνικού Δικτύου Διασύνδεσης Αγροδιατροφής, Γαστρονομί-

ας και Τουρισμού. Επενδύουμε ταυτόχρονα σε νέες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, για να προσφέρουμε στους ταξιδιώτες πιο εξατομικευμένες και σύγχρονες υπηρεσίες. Σε αυτή την κατεύθυνση έχει δρομολογηθεί ο πλήρης ανασχεδιασμός του επίσημου τουριστικού portal της χώρας, visitgreece.gr, καθιστώντας το πιο σύγχρονο και φιλικό προς τον χρήστη. Δημιουργούμε επιπλέον ψηφιακές πλατφόρμες για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού, όπως ο τουρισμός ευεξίας, ο καταδυτικός και ο ορεινός τουρισμός, καθώς και ο αγροτουρισμός και ο γαστρονομικός τουρισμός. Τέλος, δίνουμε έμφαση στην ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού, προωθώντας τον νέο κύκλο του προγράμματος «Τουρισμός για όλους», με κοινωνικό πρόσημο και στόχο, ταυτόχρονα, την περιφερειακή ανάπτυξη. Στο υπουργείο Τουρισμού εργαζόμαστε για να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη του τουρισμού για την οικονομία και την κοινωνία. Η στρατηγική μας διαμορφώνει έναν τουρισμό υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικότητας, ο οποίος θα συμβάλλει ουσιαστικά στη βελτίωση του βιολογικού επιπέδου όλων των Ελλήνων.

© Ναοθέων Μαραγκίας
Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας ΕΚΠΑ, πρώην υπουργός, πρώην αναπρύτανη ΕΚΠΑ

Η ελληνική οικονομία σε επισφαλές ευρωπαϊκό τοπίο

■ **ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ** για τη χώρα μας το 2025 είναι ευοίωνες, καθώς η αύξηση του ΑΕΠ στην Ελλάδα θα συνεχίσει να είναι πολύ υψηλότερη από τον μέσο όρο της ευρωζώνης (2,3% έναντι 1,3%), η αύξηση κατανάλωσης θα είναι παρόμοια με αυτή του 2024 (1,6%) και οι ακαθάριστες επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν από 6,7% φέτος σε 8,4% το 2025. Ο πληθωρισμός το 2025 αναμένεται να μειωθεί στο 2,1% στην Ελλάδα, όπως και στην ευρωζώνη, ενώ το ποσοστό της ανεργίας να περιοριστεί στο 8,2% το 2025 έναντι 8,7% το 2024. Μόνο το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παραμένει σχετικά υψηλό, περίπου 5,5% ΑΕΠ. Οι προβλέψεις όμως αυτές πραγματοποιούνται σε ολισθηρό έδαφος, δεδομένου ότι το 2025 ολόκληρος ο πλανήτης -και κυρίως η Ε.Ε.- εισέρχεται σε ζώνη επικίνδυνων αναταράξεων μετά την εκλογή του νέου Προέδρου στις ΗΠΑ. Είναι συνεπώς επόμενο και η χώρα μας να αντιμετωπίσει όχι μόνο τις οικονομικές δυσχέρειες της Ε.Ε. (λόγω της ενεργειακής και της πληθωριστικής κρίσης ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία), τις γνωστές δυσκολίες στο πολιτικό επίπεδο στη Γαλλία και στη Γερμανία, αλλά ακόμη περισσότερο τις αρνητικές συνέπειες της δασμολογικής και αμυντικής πολιτικής του Προέδρου Τραμπ. Όλες αυτές οι εξελίξεις δεν ευνοούν ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για μεγαλύτερη ενοποίηση και συνεπώς από κοινού χρηματοδότηση, όπως έγινε με το Ταμείο Ανάκαμψης. Συνεπώς, οι εξαγωγές μας προς την ασθμαίνουσα Ε.Ε. μπορεί να δυσκολέψουν και οι εισροές πόρων, τουριστών και άμεσων επενδύσεων από τις ευρωπαϊκές χώρες προς την Ελλάδα μπορεί να μειωθούν και έτσι να περιορίσουν την αναπτυξιακή δυναμική της χώρας μας το 2025.

© Παναγιώτης Λιαργκόβας
Πρόεδρος του ΚΕΠΕ και του Εθνικού Συμβουλίου Παραγωγικότητας, καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

■ **ΤΕΣΣΕΡΙΣ** θεωρώ ότι θα είναι οι οικονομικές προκλήσεις του 2025: α) η γεωπολιτική αστάθεια, β) η κλιματική κρίση, γ) το δημογραφικό και δ) ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας. Αναφορικά με την πρώτη, πέρα από τον πόλεμο στην Ουκρανία και τον Λίβανο, έχουν προστεθεί η ανάφλεξη στη Συρία και οι αναταράξεις στη Νότια Κορέα. Το πιο ανησυχητικό όμως όλων είναι η πολιτικοοικονομική αστάθεια στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Γαλλία και τη Γερμανία,

Οσο επιδεινώνεται το δημογραφικό, τόσο θα στερείται δυναμικής η οικονομία

που εάν συνεχιστούν θα δημιουργήσουν ρήγμα στην πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης απαιτεί τη δημιουργία ανθεκτικών υποδομών στην ύπαιθρο, στις αστικές περιοχές, στις μεταφορές και στην υγεία. Εχουμε μεταρρυθμίσει το οικονομικό μας μοντέλο σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι θωρακισμένο απέναντι σε τέτοιου είδους κρίσεις. Αναφορικά με το δημογραφικό, η Ελλάδα είναι η δεύτερη πιο γερασμένη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ο δείκτης γονιμότητας διαμορφώνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, μόλις στο ένα παιδί. Αρκεί να σημειωθεί ότι η διατήρηση του ελληνικού πληθυσμού στα σημερινά επίπεδα μετά από 30-40 χρόνια απαιτεί δείκτη πάνω από δύο παιδιά! Οσο επιδεινώνεται το δημογραφικό, τόσο θα στερείται δυναμικότητας η ελληνική οικονομία, θα συρρικνώνεται ο πλούτος της και θα γινόμαστε φτωχότεροι. Τέλος, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων, εντός και εκτός του κλάδου της Πληροφορικής, η συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η προσέλκυση εγχώριου και ξένου ανθρώπινου δυναμικού και οι σταθερές πολιτικές είναι τα κύρια ζητήματα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κλάδου της χώρας.